

**Rezolucja w sprawie rozpoczęcia wspólnych działań informacyjnych oraz edukacji
dzieci i młodzieży na szczeblu europejskim i międzynarodowym
Przyjęta przez Europejską Konferencję Rzeczników Ochrony Danych i Prywatności,
29-30 kwietnia 2010, Praga**

Niedawno minęło dwadzieścia lat od przyjęcia konwencji ONZ o prawach dziecka z dnia 20 listopada 1989 i trzeba przyznać, że postawione przez ONZ zadanie budowania „świata przyjaznego dzieciom” pozostaje niezrealizowane, w szczególności w odniesieniu do ochrony prywatności dzieci w epoce cyfrowej.

Dziś, zarówno w Europie, jak i na całym świecie, młodzi ludzie codziennie korzystają z Internetu i innych środków komunikacji w celu przesyłania wiadomości, zdjęć, filmów i innych informacji, które stanowią dane mogące dotyczyć ich bezpośrednio, ale także na przykład ich przyjaciół, rodziców lub nauczycieli. Te nowe środki komunikacji mogą przyczynić się do szybszego rozpowszechniania idei i wiedzy. Zwykle jednak dzieci i młodzież (podobnie jak dorośli) nie zdają sobie sprawy, że podawane przez nich dane osobowe stanowią ślady, które ujawniają fakty o ich życiu, nawykach i zachowaniu. Takie dane osobowe mogą być wykorzystywane w celach handlowych, dla tworzenia profili, a w niektórych przypadkach również w celach przestępczych.

Ponadto, mimo, że niektóre portale społecznościowe rejestrują jedynie użytkowników powyżej 13. roku życia, powszechnie spotyka się na nich również osoby młodsze.

W związku z powyższymi wyzwaniami, niezbędne stało się nadzorowanie i kontrolowanie przez nasze organy działalności portali społecznościowych i innych podmiotów działających na polu technologii informacyjnych i komunikacyjnych. Działania dostawców usług portali społecznościowych zbyt często są oparte na tzw. „świadomej i dobrowolnej zgodzie”, uzyskanej poprzez podanie informacji, które są skomplikowane i niezrozumiałe, w szczególności dla osób małoletnich. Taka praktyka nie zapewnia odpowiedniego poziomu ochrony ani poszanowania praw dziecka. Ponadto, konieczne jest przyjęcie bardziej skutecznych środków gwarantujących, że prawo do zapomnienia, a w szczególności prawo żądania usunięcia danych osobowych, będzie zapewnione w praktyce osobom małoletnim w satysfakcjonujący sposób.

Jednocześnie, nasze organy powinny skierować swe działania do samych małoletnich. Uświadamianie młodszych pokoleń o niebezpieczeństwach nierozzerwalnie związanych z nowymi technologiami oraz informowanie ich o społecznie odpowiedzialnym korzystaniu z tych nowych technologii, przy poszanowaniu siebie i innych, w szczególności ich prywatności (i ich danych osobowych), winno stać się istotnym celem europejskich społeczeństw.

Podjęto w tym zakresie różne działania zarówno na poziomie krajowym, jak i międzynarodowym.

I tak, podczas 30. Międzynarodowej Konferencji Rzeczników Ochrony Danych i Prywatności, która odbyła się w Strasburgu w październiku 2008 r. przedstawiciele 60 organów nadzorczych ze wszystkich kontynentów przyjęły dwie rezolucje – w sprawie portali społecznościowych i prywatności dzieci w internecie¹. W marcu 2008 r. Międzynarodowa Grupa Robocza ds. Ochrony Danych w Telekomunikacji (Grupa Berlińska) przyjęła „Memorandum z Rzymu” w sprawie usług portali społecznościowych². Komitet Ministrów Rady Europy³, zrzeszający 47 państw członkowskich oraz Grupa Robocza Art. 29 przy Unii Europejskiej⁴ również zaangażowały się w tę sprawę.

¹ http://www.privacyconference2008.org/adopted_resolutions/STRASBOURG2008/resolution_child_privacy_en.pdf
http://www.privacyconference2008.org/adopted_resolutions/STRASBOURG2008/resolution_social_networks_en.pdf

² Patrz <http://www.datenschutz-berlin.de/content/europa-international/international-working-group-on-data-protection-in-telecommunications-iwgdp/working-papers-and-common-positions-adopted-by-the-working-group>

³ Patrz deklaracja w sprawie ochrony godności, bezpieczeństwa i prywatności dzieci w internecie z dnia 20 lutego 2008 r.: [https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?Ref=Decl\(20.02.2008\)&Language=lanEnglish&Ver=0001&BackColorInternet=9999CC&BackColorIntraNet=FFBB55&BackColorLogged=FFAC75](https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?Ref=Decl(20.02.2008)&Language=lanEnglish&Ver=0001&BackColorInternet=9999CC&BackColorIntraNet=FFBB55&BackColorLogged=FFAC75)

⁴ Patrz opinia 2/2009 z dnia 11 lutego 2009 r. w sprawie ochrony danych osobowych dzieci (http://ec.europa.eu/justice_home/fsj/privacy/docs/wpdocs/2009/wp160_en.pdf) oraz opinia 5/2009 z dnia 12 czerwca 2009 r. o portalach społecznościowych (http://ec.europa.eu/justice_home/fsj/privacy/docs/wpdocs/2009/wp163_en.pdf).

Ponadto, Komisja Europejska stworzyła program Bezpieczny Internet⁵ mający na celu finansowanie projektów tworzących ramy ochrony dla usług komunikacyjnych takich jak portale społecznościowe. Opracowała także „Zasady bezpiecznego korzystania z portali społecznościowych dla Unii Europejskiej”⁶. Wdrożenie tych zasad, dobrowolne i oparte na zadeklarowaniu zgodności, stanowi pozytywny krok, trzeba jednak posunąć się dalej i stworzyć z tych zasad reguły obowiązujące wszystkie portale społecznościowe.

Na poziomie krajowym, w Europie i poza nią, wiele państw wprowadziło już innowacyjne rozwiązania związane z edukowaniem i informowaniem dzieci. Konieczne jest promowanie takich inicjatyw i wyciąganie z nich nauk na szczeblu międzynarodowym w celu upowszechniania takiej proaktywnej polityki.

Mając na uwadze powyższe, Europejska Konferencja Rzeczników Ochrony Danych i Prywatności potwierdza swój zamiar podjęcia wszelkich niezbędnych środków w celu zapewnienia realnej i efektywnej ochrony prywatności dzieci w internecie, w szczególności na portalach społecznościowych. Ściślej rzecz biorąc, Europejska Konferencja wspiera:

- Europejskie organy ochrony danych w tworzeniu narzędzi uwzględniających specyfikę ochrony prywatności osób małoletnich, w szczególności poprzez promowanie przyjmowania przez administratorów polityk prywatności łatwiejszych do odczytania i zrozumienia przez małoletnich;
- Inicjatywy rządowe mające na celu opracowanie szczegółowych przepisów wzmacniających ochronę danych i prywatności małoletnich;
- Inicjatywy rządowe mające na celu wprowadzenie informacji o najważniejszych zasadach ochrony danych jako obowiązkowego elementu programów szkolnych;
- Opracowanie szkoleń poświęconych ochronie danych osobowych w wyższej edukacji, szkolenia pracowników mających edukować dzieci oraz tworzenie szczegółowych struktur, jasno określonych i przejrzystych, w zakresie podnoszenia świadomości dzieci;
- Współpracę i wymianę informacji pomiędzy organami ochrony danych, na poziomie europejskim i globalnym, w celu wprowadzenia środków edukacji osób małoletnich i zestawienia narzędzi opracowywanych w różnych krajach Europy w celu podnoszenia ich świadomości.

⁵ Decyzja nr 854/2005/WE z dnia 11 maja 2005 r. i decyzja nr 1351/2008/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia wieloletniego wspólnotowego programu ochrony dzieci korzystających z Internetu oraz innych technologii komunikacyjnych.

⁶ Por. http://ec.europa.eu/information_society/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=5565